

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 สมมติฐานในการศึกษา	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.5 ขอบเขตการศึกษา	5
1.6 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าสิ่งแวดลอม	6
2.2 เศรษฐศาสตร์สวัสดิการและการประเมินมูลค่าทรัพยากรและสิ่งแวดลอม	7
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับประเภทของมูลค่าสิ่งแวดลอม	19
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการประเมินมูลค่าสิ่งแวดลอม	19
2.5 แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ (Economics Theory) และ แนวคิดเกี่ยวกับวิธีสมมติเหตุการณ์ให้ประมาณค่า Contingent Valuation Method (CVM)	23
2.6 แบบจำลองเศรษฐมิติของ CVM	32
2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 พื้นที่ศึกษา	42
3.1 พื้นที่และอาณาเขต	42
3.2 ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ	45
3.3 ประชากร	45
3.4 ทรัพยากรธรรมชาติ	46
3.5 หน่วยการปกครอง	51
3.6 ศาสนา	52
บทที่ 4 โครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	56
4.1 ประวัติความเป็นมา	56
4.2 วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ	57
4.3 สถานที่ตั้งของโครงการฯ	57
4.4 ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ	62
4.5 การใช้ประโยชน์จากโครงการฯ	64
4.6 ระบบชลประทานและการระบายน้ำ	66
4.7 การใช้ประโยชน์ที่ดิน	72
4.8 ราคาค่าก่อสร้างเบื้องต้น	74
บทที่ 5 ระเบียบวิธีวิจัย	75
5.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	75
5.2 ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล	77
5.2.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)	77
5.2.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data)	77
5.3 การสุ่มและการกำหนดตัวอย่างที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ	77
5.4 การสุ่มและการกำหนดตัวอย่างที่เสียประโยชน์จากโครงการฯ	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	80
5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	87
5.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา	87
5.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	87
5.6.2.1 การวิเคราะห์ความเต็มใจจ่ายเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	87
5.6.2.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจจ่ายเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	92
5.6.2.3 การวิเคราะห์มูลค่าความเต็มใจจ่ายรวมของครัวเรือน	96
5.6.2.4 การวิเคราะห์มูลค่าความเต็มใจยอมรับค่าชดเชย	97
บทที่ 6 ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนตัวอย่าง	98
6.1 ครัวเรือนตัวอย่างที่ได้รับประโยชน์จากโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	98
6.1.1 ประชากร	98
6.1.2 เศรษฐกิจและสังคม	102
6.1.3 การเกษตร	105
6.1.4 ประสบการณ์ด้านน้ำท่วม	106
6.1.5 ประสบการณ์ด้านภัยแล้ง	117
6.1.6 ความเต็มใจจ่ายเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	125
6.1.7 ทศนคติเกี่ยวกับความต้องการ ความคิดเห็นและเงื่อนไขอื่นๆ	126
6.2 ตัวอย่างที่ได้รับผลเสียจากโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	133
6.2.1 ประชากร	133
6.2.2 เศรษฐกิจและสังคม	136
6.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	140
6.2.4 ข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับความต้องการ ความคิดเห็นและเงื่อนไขอื่นๆ	142

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 7 ความเต็มใจจ่ายและความเต็มใจยอมรับค่าชดเชยเพื่อ โครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	146
7.1 การตอบสนองของครัวเรือนตัวอย่างต่อจำนวนเงินเริ่มต้น (A)	146
7.1.2 การพิจารณาการแจกแจงความน่าจะเป็นของความเต็มใจจ่าย	148
7.1.3 ค่าเฉลี่ย และค่ามัธยฐานของมูลค่าความเต็มใจจ่ายเพื่อโครงการ แก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	148
7.1.4 การตอบสนองต่อจำนวนเงินเริ่มต้นจำแนกตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม	151
7.2 การประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่ายรวม (Total WTP) ของครัวเรือนตัวอย่าง	157
7.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจจ่ายเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	158
7.4 การประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับค่าชดเชยโดยคำถามเปิด (Open – ended)	161
7.5 ประเมินมูลค่าความเต็มใจยอมรับค่าชดเชยโดยวิธีตลาด (Market Value)	162
บทที่ 8 บทสรุป	164
8.1 สรุป	164
8.2 ข้อเสนอแนะ	168
บรรณานุกรม	172
ภาคผนวก	175
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์วิทยานิพนธ์การประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่าย เพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง จังหวัดสุโขทัย	176
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์วิทยานิพนธ์ครัวเรือนที่ได้รับผลเสีย จากการดำเนินโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง จังหวัดสุโขทัย	190
ภาคผนวก ค ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ	196
ภาคผนวก ง ผลการคำนวณจากโปรแกรม SAS	200
ภาคผนวก จ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ	205
ประวัติผู้เขียน	207

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ความเต็มใจจ่าย (WTP) และความเต็มใจจะรับ (WTA) กับการวัดค่าสวัสดิการสังคม	18
2.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง CV และ EV กับค่า WTP และ WTA	26
3.1 จำนวนประชากรในจังหวัดสุโขทัย	46
3.2 เขตการปกครอง (อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน) ของจังหวัดสุโขทัย พ.ศ.2543	51
4.1 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบันบริเวณพื้นที่โครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	64
4.2 ระบบการปลูกพืชในอนาคตหลังมีโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	65
5.1 จำนวนครัวเรือนในแต่ละตำบลที่จะทำการศึกษา	79
5.2 มูลค่าและความถี่ของความเต็มใจจ่ายเพื่อในตำบลที่ทำการศึกษา	82
6.1 ลักษณะข้อมูลทางด้านประชากร	100
6.2 ลักษณะข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม	104
6.3 ลักษณะข้อมูลด้านการเกษตร	106
6.4 ลักษณะข้อมูลด้านประสบการณ์ด้านน้ำท่วม	108
6.5 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างกับจำนวนวันที่น้ำท่วม	110
6.6 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างกับความเสียหายรวมจากน้ำท่วม	112
6.7 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างกับความกังวลปัญหาน้ำท่วมในอนาคต	114
6.8 ลักษณะข้อมูลด้านประสบการณ์ด้านภัยแล้ง	116
6.9 ลักษณะข้อมูลด้านประสบการณ์ด้านภัยแล้ง	118
6.10 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างกับการประสบปัญหาภัยแล้ง	120
ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา	
6.11 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างกับความเสียหายรวม	122
6.12 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างกับความกังวลปัญหาภัยแล้งในอนาคต	124
6.13 ข้อมูลด้านความเต็มใจจ่าย	125
6.14 ข้อมูลด้านทัศนคติ ความต้องการ ความคิดเห็นและเงื่อนไขอื่นๆ	127
เกี่ยวกับการดำเนินโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
6.15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อมาตรการป้องกันน้ำท่วม	129
6.16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง ของกลุ่มตัวอย่าง	131
6.17	ลักษณะข้อมูลด้านประชากรที่ได้รับผลเสียจากโครงการฯ	134
6.18	ลักษณะข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง	138
6.19	ลักษณะข้อมูลด้านการดำเนินโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวงของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับผลเสียจากโครงการฯ	141
6.20	ลักษณะข้อมูลด้านทัศนคติ ความต้องการ และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับผลเสียจากโครงการฯ	144
7.1	สัดส่วนของครัวเรือนตัวอย่างที่ตอบรับและปฏิเสธค่าจำนวนเงินเริ่มต้น (A)	147
7.2	สัดส่วนของครัวเรือนตัวอย่างที่ตอบรับและปฏิเสธค่าจำนวนเงินเริ่มต้นครั้งแรก (A) และครั้งที่สอง (A ^๒)	147
7.3	ค่าสถิติ likelihood ของแบบจำลองที่ใช้ศึกษาค่าเฉลี่ยของค่าความเต็มใจจ่ายโดยแยก ตามประเภทฟังก์ชันการกระจายสะสม	148
7.4	ค่าเฉลี่ยและค่ามัธยฐานของค่าความเต็มใจจ่ายโดยเลือกฟังก์ชันการกระจายสะสม แบบ Log – normal	149
7.5	สาเหตุที่ผู้ถูกสัมภาษณ์เต็มใจจ่ายและไม่เต็มใจจ่ายเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	150
7.6	วิธีการบริจาคเงินเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	151
7.7	การตอบสนองต่อจำนวนเงินเริ่มต้นจำแนกตามจำแนกตามรายได้	152
7.8	การตอบสนองต่อจำนวนเงินเริ่มต้นจำแนกตามจำแนกตามระดับการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือน	153
7.9	การตอบสนองต่อจำนวนเงินเริ่มต้นจำแนกตามจำแนกตามขนาดพื้นที่ถือครอง	154
7.10	การตอบสนองต่อจำนวนเงินเริ่มต้นจำแนกตามจำแนกตามระยะเวลาที่น้ำท่วมในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา	155

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
7.11 การตอบสนองต่อจำนวนเงินเริ่มต้นจำแนกตามจำแนกตาม ระยะเวลาที่เกิดภัยแล้งในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา	156
7.12 การตอบสนองต่อจำนวนเงินเริ่มต้นจำแนกตามประเภทการจ่ายเงิน เพื่อโครงการ อื่นๆ	157
7.13 มูลค่าความเต็มใจจ่ายรวมของครัวเรือนเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	157
7.14 ปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจจ่ายเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	160
7.15 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่ามัธยฐาน และค่าเฉลี่ยของมูลค่าความเต็มใจยอมรับค่าชดเชย โดยวิธีคำถามเปิด	161
7.16 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่ามัธยฐาน และค่าเฉลี่ยของมูลค่าความเต็มใจยอมรับค่าชดเชย โดยมูลค่าตลาด	162

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า	
2.1	Compensating Variation (CV) และ Hick – compensated Demand	10
2.2	Equivalent Variation (EV) และ Hicks-compensated Demand Curve	13
2.3	Compensating Surplus (CS) ในกรณีที่ปริมาณเพิ่มขึ้น	16
2.4	Equivalent Surplus (ES) ในกรณีที่ปริมาณเพิ่มขึ้น	17
2.5	วิธีการประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อมโดยวิธีการทางเศรษฐศาสตร์	20
2.6	ค่าความน่าจะเป็นของผู้ถูกสัมภาษณ์ที่เต็มใจจ่าย และไม่เต็มใจจ่าย	32
2.7	ฟังก์ชันความน่าจะเป็นสะสมที่อธิบาย Bid Curve ของการเสนอค่าเริ่มต้น A ค่ามัธยฐานของ WTP และค่าเฉลี่ยของ WTP	33
2.8	ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์คำถามปิดชั้นเดียว	36
2.9	ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์คำถามปิดสองชั้น	37
3.1	แผนที่จังหวัดสุโขทัย	44
3.2	แผนที่เทศบาลเมืองสุโขทัย	55
4.1	แผนที่แสดงสถานที่ตั้งของโครงการฯ	60
4.2	พื้นที่ส่งน้ำของโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง	61
4.3	ลักษณะสภาพภูมิประเทศบริเวณทุ่งทะเลหลวง	63
4.4	สภาพการใช้น้ำในปัจจุบันของพื้นที่ที่อยู่โดยรอบโครงการฯ	68
4.5	ระบบสมมูลน้ำของโครงการฯ	71
4.6	การใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณพื้นที่โครงการฯ	73
5.1	กรอบแนวคิดในการศึกษา	76
5.2	ขั้นตอนการศึกษา	80
5.3	ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์จากคำถามปิดสองชั้น (ก)	89
5.4	ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์จากคำถามปิดสองชั้น (ข)	89
5.5	ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์จากคำถามปิดสองชั้น (ค)	90